

หมากรุกไทย

ระเบียบและกติกาการแข่งขันหมากรุกไทย
กีฬานักเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย

1. รุ่นการแข่งขัน แบ่งออกเป็น 4 รุ่นอายุ คือ

1.1 รุ่นอายุ 12 ปี

1.2 รุ่นอายุ 14 ปี

1.3 รุ่นอายุ 16 ปี

1.4 รุ่นอายุ 18 ปี

2. ประเภทการแข่งขัน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1. ประเภทบุคคลชาย

2.2 ประเภทบุคคลหญิง

3. การสมัครเข้าแข่งขัน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันจัดส่งใบสมัครและหลักฐานนักกีฬา ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันรอบคัดเลือกระดับภาคแต่ละภาค ก่อนวันเริ่มการแข่งขันไม่น้อยกว่า 30 วัน และเจ้าภาพจัดการแข่งขันรอบคัดเลือกระดับภาคต่าง ๆ จัดการแข่งขันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้รวบรวมเอกสารหลักฐานนักกีฬาที่ชนะเลิศ และรองชนะเลิศอันดับ 1 จากการแข่งขันส่งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศระดับประเทศก่อนวันเริ่มการแข่งขันไม่น้อยกว่า 30 วัน สำหรับ กรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนกีฬาในสังกัด ให้รวบรวมเอกสารหลักฐานนักกีฬาจัดส่งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศระดับประเทศ เพียง 1 คน หรือ 1 ทีม ของแต่ละประเภทกีฬา ก่อนวันเริ่มการแข่งขันไม่น้อยกว่า 30 วัน ทั้งนี้ เมื่อยื่นเอกสารหลักฐานแล้วจะขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมไม่ได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งประกอบด้วย

1. หนังสือนำเสนอส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน

2. ใบสมัครเข้าร่วมแข่งขัน

3. บัญชีรายชื่อนักกีฬาสมัครเข้าร่วมแข่งขัน

4. แพรงรูปผู้สมัครเข้าแข่งขัน

5. ใบรับรองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. รูปถ่ายนักกีฬาที่ติดในเอกสารต่าง ๆ ต้องหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นกันแดด ขนาด 4 x 5 ซม. แต่งเครื่องแบบนักเรียน ถ่ายแล้วไม่เกิน 6 เดือน และประทับตราโรงเรียน พร้อมลายเซ็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงนามรับรอง

7. สำเนาทะเบียนบ้านของนักกีฬาที่นายทะเบียนท้องถิ่นหรือนายทะเบียนอำเภอให้การรับรองไว้ถูกต้องแล้ว

4. คุณสมบัติของนักกีฬา

4.1 ต้องเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนวันที่ 1 มิถุนายนของปีการแข่งขัน ยกเว้นเป็นนักเรียนในโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย้ายเข้ามาเรียนในสังกัดเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องแสดงหลักฐานการโอนย้ายออกและย้ายเข้าจากโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง

4.2 มีสภาพเป็นนักกีฬาสัมครเล่น

4.3 นักกีฬาคนหนึ่งสามารถลงแข่งขันได้ทุกประเภท แต่ไม่เกิน 1 รุ่นอายุ

4.4 นักกีฬาหรือทีมที่จะเป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาคัดเลือกจากหลาย ๆ ทีมที่เข้าแข่งขันคัดเลือกภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง

4.5 นักกีฬาหรือทีมที่จะเป็นตัวแทนของภาคต่าง ๆ ต้องมาจากนักกีฬาหรือทีมที่เป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งผ่านการแข่งขันรอบคัดเลือกระดับภาคแต่ละภาคที่ชนะเลิศ หรือรองชนะเลิศอันดับ 1 ยกเว้นนักกีฬาหรือทีมที่เป็นตัวแทนของกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนกีฬาในสังกัด

5. จำนวนนักกีฬาที่ส่งเข้าแข่งขัน

5.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งนักกีฬามาจากรุกไทยเข้าแข่งขัน ในแต่ละรุ่นอายุ ได้ดังนี้

- ประเภทบุคคลชาย ฝ่ายละ 1 คน
- ประเภทบุคคลหญิง ฝ่ายละ 1 คน

5.2 เมื่อส่งบัญชีรายชื่อและทะเบียนรูปถ่ายของนักกีฬาแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมอีกไม่ได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

5.3 นักกีฬาที่มีชื่อในระบบแยกประเภทการแข่งขันและลงทะเบียนผู้สมัครเข้าแข่งขันมีคุณสมบัติถูกต้องพร้อมทั้ง ได้ส่งรูปถ่ายและทำบัตรประจำตัวครบถ้วนแล้วเท่านั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าแข่งขันได้

6. กติกาการแข่งขัน

ให้ใช้กติกการแข่งขันหมากรุกไทยของสมาคมกีฬาไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

7. วิธีการแข่งขัน

7.1 ให้จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก

7.2 ให้ใช้ตัวหมากและกระดานที่คณะกรรมการจัดการแข่งขันจัดไว้ให้เท่านั้น

7.3 ก่อนการแข่งขันให้มีการเสี่ยงทาย ผู้ชนะการเสี่ยงทายจะได้รับสิทธิ์เป็นฝ่ายขาวและเดินก่อน ผู้แพ้การเสี่ยงทายมีสิทธิ์เลือกข้าง ส่วนกระดานต่อไปให้สลับกันเป็นฝ่ายขาวและเดินก่อนโดยไม่ต้องสลับข้างสำหรับกระดานที่จะตัดสินชนะ-แพ้ ให้มีการเสี่ยงทายใหม่และไม่ต้องเปลี่ยนข้าง

7.4 ผู้แข่งขันจะต้องกตนาพิกาด้วยตนเอง ห้ามกรรมการหรือบุคคลภายนอกเดือนเรื่องการกเวลา หรือบอกเวลาเมื่อคู่ต่อสู้หมดเวลา แต่กรรมการสามารถขานเวลาหมดได้

7.5 ผู้แข่งขันจะต้องจดบันทึกการแข่งขันด้วยตนเอง ผู้ที่มีเวลาเหลือเพียง ๕ นาที ไม่ต้องจดบันทึก แต่คู่ต่อสู้จะต้องจดตามปกติ ผู้ที่จดบันทึกไม่ได้จะหมดสิทธิ์ในการแข่งขัน ผู้ชนะจะต้องนำใบจดบันทึกของทั้งสองฝ่ายไปมอบให้กรรมการทุกครั้ง

7.6 ผู้แข่งขันจับหรือถูกหมากตัวใดแล้ว จะต้องเดินตัวนั้นนอกจากจะไม่สามารถเดินได้ กรรมการจึงจะยอมให้เดินตาอื่น เมื่อปล่อยมือวางหมากไปแล้วจะเปลี่ยนตาเดินไม่ได้ หากต้องการจับหมากจะต้องขออนุญาตคู่ต่อสู้ก่อน

7.7 เมื่อทั้งสองฝ่ายไม่มีเบี้ยคว่ำ และฝ่ายหนึ่งเหลือขุนกับหมากอื่นอีกตัวเดียวหรือหลายตัว อีกฝ่ายหนึ่งเป็นรอง ฝ่ายหลังมีสิทธิ์ข้อนับศักดิ์กระดาน

7.8 ฝ่ายเป็นต่อจะต้องหงายเบี้ยในโอกาสอันควรเพื่อให้ฝ่ายเป็นรองได้นับศักดิ์ และไม่เสียเวลาจนเกินไป

7.9 เมื่อทั้งสองฝ่ายไม่มีเบี้ยคว่ำ ฝ่ายหนึ่งเหลือขุนตัวเดียว อีกฝ่ายหนึ่งมีเหลือมากกว่า ฝ่ายเป็นรองมีสิทธิ์นับตามศักดิ์หมากฝ่ายเป็นต่อ

7.10 เมื่อกรณีที่เบี้ยคว่ำขัดกันไม่สามารถเดินได้ รูปหมากไม่เปลี่ยนแปลง กรรมการพิจารณาให้นับได้เป็นกรณีพิเศษ

7.11 เมื่อได้เริ่มนับตามศักดิ์กระดานแล้ว ฝ่ายเป็นต่อกินหมากของฝ่ายเป็นรองจนเหลือขุนตัวเดียวให้ฝ่ายเป็นรองเปลี่ยนนับ ตามศักดิ์หมากของฝ่ายเป็นต่อ

7.12 ขณะที่นับศักดิ์กระดาน ฝ่ายเป็นรองมีสิทธิ์ที่จะชนะได้ตลอดเวลา เมื่อฝ่ายเป็นรองเห็นว่าเป็นต่อสามารถเอาชนะได้ จะต้องหยุดนับทันที ถ้ายังไม่หยุดนับถ้าชนะก็ถือว่าเสมอ เมื่อหยุดนับแล้วเห็นว่าไม่อาจเอาชนะได้ จะกลับมานับใหม่ก็ได้แต่ต้องเริ่มนับตั้งแต่หนึ่งใหม่

7.13 ถ้าทั้งสองฝ่ายมีหมากศักดิ์เท่ากันหรือเป็นรองกันเพียงเล็กน้อยและเวลาใกล้จะหมด กรรมการอาจพิจารณาให้มีการนับศักดิ์กระดาน และถ้าหมดศักดิ์แล้วจะตัดสินให้เสมอกัน

7.14 ผู้เล่นที่มีเวลาเหลือเพียง ๕ นาที มีสิทธิ์ร้องขอเสมอด้วยเหตุผลว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ในกระดาน ผู้เล่นที่เสียเปรียบเวลาจะร้องขอก็ครั้งก็ได้ และถ้ามีเวลาเหลือเพียง ๒ นาทีแล้ว มิได้ร้องขอให้ถือว่าต้องเล่นไปจนจบกระดาน

7.15 ฝ่ายที่ชนะเวลาจะต้องมีตัวหมากไม่น้อยกว่า ขุน ๑ ม้า ๑ เม็ด ๑ หรือ ขุน ๑ โคน ๑ เม็ด ๑ หรือ ขุน ๑ เรือ ๑ หรือ ขุน ๑ เบี้ยเทียม ๓ ตัว

7.16 เมื่อธนาพิกาของผู้เล่นตกคือหมดเวลา คู่ต่อสู้จะต้องแจ้งกรรมการหรือเป็นผู้หยุดนาพิกา เพื่อเป็นหลักฐานว่าเวลาหมด หรือเมื่อกรรมการชานเวลาหมด ผู้อื่นจะบอกผู้เล่นว่าเวลาใกล้จะหมด ผู้อื่นจะบอกผู้เล่นว่าเวลาใกล้จะหมดแล้วไม่ได้ ถ้าเวลาหมดทั้งสองข้างโดยไม่มีผู้เล่น หรือกรรมการบอกกล่าวจะตัดสินให้เสมอกัน

7.17 เกมส์เสมอ

7.17.1 โดยการเดินหมากไป-กลับ ๓ ครั้ง และรูปหมากไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิม

7.17.2 โดยที่หมากในกระดานตามปกติแล้วไม่สามารถทำคู่ต่อสู้อันได้

7.17.3 โดยการยินยอมทั้งสองฝ่ายอันเนื่องมาจากศักดิ์เท่ากันและเวลาใกล้จะหมด

หรือเหตุผลอื่นๆ

7.18 การตัดสินของคณะกรรมการถือว่าสิ้นสุด

8. กำหนดการแข่งขัน

ให้คณะกรรมการจัดการแข่งขันเป็นผู้กำหนดวันเวลา และสถานที่ในการแข่งขันและอาจเปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีเหตุจำเป็น

9. ชุดการแข่งขันและอุปกรณ์การแข่งขัน

ให้เจ้าภาพจัดการแข่งขันเป็นผู้กำหนด และแจ้งทีมที่เข้าแข่งขันอย่างน้อย 30 วัน

10. ข้อปฏิบัติในการแข่งขัน

10.1 ผู้เข้าร่วมแข่งขันต้องยอมรับคำตัดสินและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดการแข่งขันกรรมการผู้ตัดสินและเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการแข่งขันโดยเคร่งครัด

10.2 ตลอดเวลาการแข่งขัน ผู้เข้าแข่งขันต้องประพฤติตนให้สมกับความเป็นนักกีฬาที่ดี และต้องปฏิบัติตามระเบียบและกติกากการแข่งขันอย่างเคร่งครัด

10.3 ผู้เข้าร่วมแข่งขันต้องมารายงานตัวต่อคณะกรรมการจัดการแข่งขันก่อนเริ่มการแข่งขันไม่น้อยกว่า 30 นาที

10.4 ห้ามนำเครื่องมือหรืออุปกรณ์สื่อสารทุกชนิดเข้าไปในบริเวณแข่งขัน โดยเด็ดขาด

10.5 ไม่อนุญาตให้ผู้จัดการทีมและผู้ฝึกสอน หรือผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณสนามแข่งขัน โดยเด็ดขาด

10.6 ถ้านักกีฬาคนใดมาแข่งขันช้ากว่ากำหนดเกิน 15 นาที ให้ปรับผู้แข่งขันนั้นเป็นฝ่ายแพ้ ถ้าคู่แข่งทั้งสองฝ่ายไม่มาแข่งขัน ภายใน 15 นาที ให้ปรับคู่แข่งทั้งสองฝ่ายเป็นแพ้และยกเลิกการแข่งขันคู่กันไป

10.7 นักกีฬาคนใดไม่มาทำการแข่งขันตามกำหนดวัน เวลา ในการกำหนดการแข่งขัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่แจ้งให้คณะกรรมการจัดการแข่งขันทราบล่วงหน้าก่อนเวลาการแข่งขัน 48 ชั่วโมง หรือผลจากการแข่งขันที่กำลังดำเนินอยู่ ให้กรรมการจัดการแข่งขันพิจารณาปรับเป็นแพ้

10.8 ในการแข่งขัน ผู้ควบคุมทีม หรือผู้ฝึกสอน ต้องนำนักกีฬาไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ควบคุม การแข่งขันที่สนามแข่งขันก่อนเวลาเริ่มการแข่งขันไม่น้อยกว่า 30 นาที

10.9 ในวันแข่งขันนักกีฬาคนใดหรือทีมใดไม่มีผู้ควบคุมทีม นำนักกีฬามาทำการแข่งขัน จะตัดสิทธิ์ห้ามผู้นั้นลงแข่งขันในครั้งนั้น และให้ถือว่าคู่แข่งที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนเป็นผู้ชนะผ่าน

10.10 การแข่งขันสาย นักกีฬาคนใดไม่พร้อมที่จะลงสนามแข่งขันหลังจากเลยกำหนดเวลาเริ่มการแข่งขันไปแล้ว 5 นาที จะถูกปรับเป็นแพ้

10.11 นักกีฬาทุกคนต้องแสดงบัตรประจำตัวนักกีฬาต่อเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการแข่งขัน เมื่อจะลงทำการแข่งขันทุกครั้ง หากนักกีฬาคนใดลืมบัตรประจำตัวนักกีฬาหรือทำสูญหาย ไม่สามารถนำมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการแข่งขัน ห้ามนำนักกีฬาคนนั้นลงทำการแข่งขันในครั้งนั้น

10.12 นักกีฬาคนใดที่ทำบัตรประจำตัวนักกีฬาสูญหาย คณะกรรมการจัดการแข่งขันจะพิจารณาออกให้ใหม่และอนุญาตให้ลงทำการแข่งขันได้ต่อเมื่อได้ดำเนินการขอทำบัตรใหม่โดยผู้มีอำนาจลงนามในบัตรประจำตัวนักกีฬาแล้วเสร็จ

10.13 นักกีฬาผู้เข้าแข่งขันจะต้องแต่งกายให้เรียบร้อย หากนักกีฬาผู้ใดแต่งกายไม่เรียบร้อย ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการแข่งขันพิจารณาห้ามนักกีฬาผู้นั้นลงทำการแข่งขัน หรือให้พักการแข่งขันชั่วคราวจนกว่าจะจัดการให้เป็นที่เรียบร้อยตามที่กำหนดไว้

10.14 การแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ คณะกรรมการจัดการแข่งขันจะได้กำหนดโปรแกรมการแข่งขัน และแจ้งให้ทราบต่อไป

11. การรักษา มารยาท

11.1 ผู้ควบคุมทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาต้องยอมรับคำตัดสินของกรรมการผู้ตัดสินที่ทำหน้าที่ตัดสินการแข่งขันครั้งนั้น ๆ ทุกกรณี

11.2 ตลอดเวลาการแข่งขัน ผู้ควบคุมทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาต้องประพฤติตนให้สมกับการเป็นเจ้าหน้าที่และนักกีฬาที่ดี กับต้องปฏิบัติตามระเบียบและกติกากการแข่งขันโดยเคร่งครัด

11.3 ในวันแข่งขันนักกีฬาผู้ใดเจตนาผลออกจากการแข่งขันในขณะการแข่งขันกำลังดำเนินอยู่ถือว่าเป็นการผิดมารยาทนักกีฬาอย่างร้ายแรง ให้ปรับนักกีฬาผู้นั้นเป็นแพ้ในการแข่งขันครั้งนั้น กับตัดสิทธิ์นักกีฬาผู้นั้นมิให้เข้าร่วมการแข่งขันต่อไป

11.4 นักกีฬาที่แสดงกิริยาวาจาและประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือเล่นรุนแรงผิดมารยาทจนถูกกรรมการผู้ตัดสินให้ออกจากการแข่งขัน เป็นการผิดวิสัยของนักกีฬาที่ดี คณะกรรมการจัดการแข่งขันอาจพิจารณาโทษห้ามลงทำการแข่งขันเป็นครั้งคราวหรือตลอดไป

12. กองเชียร์

กองเชียร์ต้องเชียร์ด้วยความเรียบร้อย และรักษามารยาทในการเชียร์

13. การประท้วง

13.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะประท้วงให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

13.1.1 ให้ยื่นคำประท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรมีข้อความชัดเจนสมบูรณ์ และต้องมีพยานหลักฐานประกอบคำประท้วง โดยผู้ควบคุมทีมเป็นผู้ลงนามในคำประท้วงยื่นต่อคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาแต่ละชนิดและประเภทกีฬานั้น ๆ

13.1.2 การประท้วงผลการแข่งขันต้องยื่นประท้วงภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากการประกาศผลการแข่งขันอย่างเป็นทางการ

13.1.3 การประท้วงคุณสมบัติของนักกีฬาให้ยื่นประท้วงก่อนทำการแข่งขัน หรือ ระหว่างการแข่งขัน หรือภายใน 24 ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้นการแข่งขัน

13.2 การประท้วงทุกกรณีถ้ามีผลเป็นจริง จะมีผลกับนักกีฬาหรือทีมที่เข้าแข่งขันในรอบที่มี การประท้วงเท่านั้น จะไม่มีผลย้อนหลังกับนักกีฬาหรือทีมการแข่งขันในรอบที่ผ่านมา

13.3 การประท้วงทุกกรณี ถ้ามีผลเป็นจริงให้ปรับผลการแข่งขันของนักกีฬาผู้นั้นหรือทีม นั้น เป็นแพ้ โดยให้เจ้าภาพรอบคัดเลือกระดับภาคและเจ้าภาพรอบชิงชนะเลิศ รับผิดชอบรางวัล เหรียญรางวัลและใบ ประกาศเกียรติคุณคืน พร้อมกับเลื่อนลำดับผลการแข่งขันของนักกีฬาผู้นั้นหรือทีมอื่นในลำดับรองขึ้นมาแทน

13.4 ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการจัดการแข่งขัน เป็นผู้ วินิจฉัยชี้ขาดและถือเป็นที่สุด

14. รางวัล

14.1 รอบคัดเลือกระดับภาค ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ระดับภาคพิจารณามอบถ้วยรางวัลและเหรียญรางวัลพร้อมใบประกาศเกียรติคุณ

14.2 รอบชิงชนะเลิศ คณะกรรมการจัดการแข่งขันพิจารณามอบถ้วยรางวัล และเหรียญรางวัลพร้อมใบประกาศเกียรติคุณ

15. เอกสารที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาหมากรุกไทย ประกอบด้วย

เอกสารหมายเลข 1	หนังสือนำส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน
เอกสารหมายเลข 2	ใบสมัครเข้าร่วมแข่งขัน
เอกสารหมายเลข 3	ใบรับรองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เอกสารหมายเลข 4	บัญชีรายชื่อนักกีฬาที่สมัครเข้าร่วมแข่งขัน
เอกสารหมายเลข 4.5	แผนภูมิผู้สมัครเข้าแข่งขันหมากรุกไทย
เอกสารหมายเลข 5	ตัวอย่างบัตรประจำตัวนักกีฬา
เอกสารหมายเลข 13	บัญชีรายชื่อผู้เข้าแข่งขันหมากรุกไทยประจำวัน
เอกสารหมายเลข 15	ใบเปลี่ยนตัวผู้เล่น
